

Suomalais-virolaisen kulttuurisäätiön vuosikertomus 2023

Yleistä

Vuosi 2023 oli Suomalais-virolaisen kulttuurisäätiön seitsemäs toimintavuosi. Säätiön tunnettuus on

koronavuosien jälkeen merkittävästi kasvanut, mikä näkyy kulttuuritoimijoiden ympärivuotisten yhteydenottojen

määrän selvänä kasvuna. Säätiöstä ollaan tietoisia ja se nähdään kiinnostavana yhteistyökumppanina. Vuosi

2023 oli paluu arkeen koronavuosin jälkeen, mikä näkyy selvimmin apurahahakemusten määrässä – säätiö

sai vuonna 2023 määräaikaan mennessä 84 hakemusta, mikä on yli kaksinkertainen määrä edelliseen

vuoteen verrattuna. Säätiö tuki vuonna 2023 kaikkiaan viittä eri hanketta yhteensä 72 000 eurolla.

Tuetut

hankkeet edustivat elokuva-alaa, musiikkia, historiaa sekä suomen ja viron kielen opetuksen kehittämistä.

Säätiön toiminnan merkitys tulee esiin silloin, kun säätiön hallitus ja hallintoneuvosto kohtaavat apurahansaaajia. Vuonna 2023 säätiö tapasi neljä apurahansaaajaa, jotka esittelivät hankkeitaan ja sitä, miten

saatu apuraha oli käytetty. Toteutuneet hankkeet ovat konkreettinen esimerkki säätiön toiminnan vaikuttavuudesta.

Säätiön toiminnan tarkoitus

Säätiön tarkoituksena on edistää Suomen ja Viron välistä kulttuuri- ja taidealojen yhteistyötä, molemminpuolista kielitaitoa sekä kulttuuriin liittyvää taloudellista toimintaa. Säätiö toteuttaa toiminnan

tarkoitusta myöntämällä apurahoja Suomen ja Viron väliseen taide-, kulttuuri- ja koulutusyhteistyöhön.

Apurahoja myönnetään yksityishenkilöiden tai yhteisöjen kulttuurihankkeisiin, jotka edistävät säätiön

tarkoitusta. Säätiö voi jakaa myös stipendejä.

Säätiön toiminta vuonna 2023

Säätiön tärkein tehtävä on jakaa apurahoja. Säätiön hallitus oli budjetoinut 100 000 euroa apurahojen

jakamiseen, mutta koska hakemusten laatutaso ei täyttänyt odotuksia, hallitus jakoi budjetoitua vähemmän

apurahoja kokonaissumman ollessa 72 000 euroa. Summa jakautui viidelle eri hankkeelle.

Säätiö sai vuonna 2023 Poliisihallituksen myöntämän rahankeräyslupan. Säätiö otti ensimmäiset askeleensa

uusien lahjoittajien löytämiseksi, vaikka varsinaisia lahjoituksia ei realisoitunut.

Säätiö uudisti ja päivitti verkkosivunsa vuoden 2023 lopussa.

Säätiö esitteli toimintaansa Helsingin Sanomien liitteessä joulukuussa 2023.

Apurahat

Vuonna 2023 säätiö jakoi viidennen kerran apurahoja. Apurahahaku oli julkinen ja siitä ilmoitettiin Helsingin

Sanomissa, Hufvustadsbladetissa, kulttuurilehti Sirpissä sekä Postimees-lehdessä. Säätiön hakuklinikka

järjestettiin 10. helmikuuta Tallinnassa. Suomessa säätiön toimitusjohtaja tapasi kaikki tapaamista toivoneet

hakijat sovittuina ajankohtina. Määräaikaan mennessä säätiölle lähetettiin 84 hakemusta (v. 2022: 39

hakemusta). Säätiön hallitus päätti myöntää apurahat seuraavalle viidelle hankkeelle:

1) East Film Oy + työryhmä/ Tamminen Tero: My Ukrainian Rhapsody -dokumenttielokuva – 20 000 € (elokuva)

2) DocPoint Tallinn / Riin Eensalu: DocPoint FINEST Market – alustan luominen suomalaisten ja virolaisten dokumenttielokuvien kansainvälisen levityksen edistämiseksi vuosina 2023-2024 – 20 000 € (elokuva)

3) Historoitsijat ilman rajoja / Hedman Heta: Suomalais-virolaisen historiadialogin pilotointi – 10 000 € (historia)

4) Tallinnan Yhteislukio ja Kouvolan yhteislukio/ Velberg Karola: viron ja suomen kielen opettamisen kehittämiseksi vuosina 2023-2026 – 12 000 € (kieli)

5) Musiikkikeskus Resonaari / Kaikkonen Markku: virolaisten ja suomalaisten vammaisuusikoiden vierailuihin, työpajoihin ja yhteissoittoon + konsertteihin – 10 000 € (musiikki)

Apurahansaajien kanssa solmittiin ennen apurahan maksamista yhteistyösopimus. Apurahojensaajat eivät kuulu säätiön hallituksen tai hallintoneuvoston lähipiiriin.

Viestintä

Säätiön verkkosivuille lisättiin apurahanhakijoille suunnattua ohjeistusta.

Säätiön apurahaviestinnässä tehtiin yhteistyötä Suomen ja Viron suurlähetystöjen sekä Suomen Viron instituutin, Eesti Instituutin ja Viron kulttuuriministeriön kanssa.

Säätiö aloitti tiedottamisen Instagram-tilin kautta vuonna 2022. Vuoden 2023 aikana säätiö lisäsi merkittävästi tiedottamista Instagramin kautta ja sitä kautta sai kerätyksi 150 uutta seuraajaa. Säätiö osti Instagramiin tuotetut videot yrittäjä Heikki Nenoselta.

Joulukuussa säätiö tiedotti toiminnastaan Helsingin Sanomien välissä julkaistussa liitteessä.

Vuoden lopussa säätiön verkkosivu päivitettiin ja sitä uudistettiin joiltakin osin.

Yhteistyö ja edustus

Säätiön tärkeimmät yhteistyökumppanit vuoden 2023 aikana olivat Viron kulttuuriministeriö, Suomen ja Viron suurlähetystöt sekä Suomen Viron-instituutti Tallinnassa. Säätiö sai tiedotusapua yhteistyökumppaneiltaan. Säätiön toimisto sijaitsee Helsingissä Eesti Maja - Viro-keskuksessa, jossa arkipäivän yhteistyö ja tiedonvaihto on aktiivista eri Viro-toimijoiden kanssa.

Toimitusjohtaja teki koko vuoden aktiivisesti yhteistyötä säätiön molempien varainhoitajien kanssa. Toimitusjohtaja osallistui myös muiden varainhoitajien, Säätiöt ja rahastot-kattojärjestön sekä KPMG:n järjestämiin koulutustilaisuuksiin.

Toimitusjohtaja osallistui 10. lokakuuta Säätiöt ja rahastot-kattojärjestön 10-vuotisjuhliin, joissa Suomalais-virolainen kulttuurisäätiö oli hyvin edustettuna kattojärjestön toiminnan kuvakavalkadissa.

Säätiön hallinto ja henkilöstö

Säätiön toimitusjohtajan tehtävästä vastasi KT Jaana Vasama. Vuonna 2023 säätiön hallituksen jäsenet olivat Gunnar Okk (pj), Sofi Oksanen (vpj.), Petteri Aarnos, Riho Grünthal, Sirje Helme ja Rein Lang. Säätiön

hallitus piti vuoden 2023 aikana viisi kokousta. Hallituksen jäsenien toimikaudet päättyvät seuraavasti:

2024: Sofi Oksanen (II) ja Gunnar Okk (I)

2026: Sirje Helme (II), Petteri Aarnos (I), Riho Grünthal (I) ja Rein Lang(I).

Säätiön hallintoneuvostoon kuuluivat vuonna 2023 Pilvi Hämäläinen (pj), Janno Põldma (vpj.) Mika Akkanen, Mikko Hannuksela, Kersti Koll, Anne-Ly Reimaa, Inkeri Ruokonen, Koit Soasepp, Tuula Uusi-Hallila ja Elo Viiding.

Vaikka säätiö on virallisesti rekisteröity Suomeen, sekä hallitukseen että hallintoneuvostoon on pyritty valitsemaan tasapuolisesti jäseniä kummastakin maasta. Hallintoneuvosto kokoontui vuoden 2023 aikana kaksi kertaa; 5.toukokuuta Helsingissä ja 9. marraskuuta Tallinnassa. Hallintoneuvoston jäsenten toimikaudet ovat määräaikaista ja päättyvät seuraavasti:

2024: Mika Akkanen (I), Janno Põldma (I), Anne-Ly Reimaa (I), Inkeri Ruokonen (I)

2026: Pilvi Hämäläinen (II), Kersti Koll (I), Koit Soasepp(I), Tuula Uusi-Hallila (I) ja Elo Viiding (I)

Lähipiiritapahtumat

Säätiölaki (487/2015) velvoittaa raportoimaan toimintakertomuksella lähipiiritapahtumat suppeaan lähipiiriin kuuluvien lähipiiriryhmien 1–4 ja 6 osalta. Suomalais-virolainen kulttuurisäätiö sr:n tiedossa ovat seuraavat säätiön ja säätiön suppeaan lähipiiriin kuuluvien välillä tehdyt taloudelliset toimet tilikaudella 1.1.-31.12.2023.

Kertomuksessa käytetty lähipiiriryhmäjako perustuu säätiölain 1 luvun 8 §:ssä määritettyyn lähipiiriryhmäjakoon. Lähipiiritapahtumia seurataan kirjanpito-ohjelmiston palkanlaskennan sekä henkilö- ja toimittajarekisterien kautta.

Hallituksen ja hallintoneuvoston kevättapaamisen yhteydessä tavattiin apurahansaajia, lounastettiin yhdessä ja tarjottiin mahdollisuus tutustua taidehotelli AXin taidekokoelmaan. Hallintoneuvoston syyskokous pidettiin Tallinnassa Põhjala tehas-luovassa keskuksessa, jossa hallintoneuvosto myös lounasti ja tutustui kohteeseen. Kokouspalkkioita ei ole maksettu.

Säätiöllä ei ole ollut muita ryhmän 1 ja 2 kanssa tehtyjä osittain tai kokonaan vastikkeellisia tai vastikkeettomia lähipiiritapahtumia.

Säätiö ei ole myöntänyt avustuksia, apurahoja tai vastaavia etuuksia lähipiirilleen. Jokaiselta apurahan

saajalta tiedustellaan myös mahdollisia lähipiiriyhteyksiä säätiöhallituksen ja hallintoneuvoston jäseniin, kun heidän kanssaan solmitaan yhteistyösopimus. Säätiöllä ei ole ollut osittain tai kokonaan vastikkeellisia tai vastikkeettomia lähipiiritapahtumia ryhmän 3,4 tai 6 kanssa.

Suomalais-virolainen kulttuurisäätiö sr ei ole myöntänyt / antanut lainoja, apurahoja, vastuuta tai vastuusitoumuksia säätiön lähipiiriin kuuluville.

Säätiön talous

Säätiön seitsemäs tilikausi oli 1.1.2023–31.12.2023. Säätiö sai Viron kulttuuriministeriöltä 15.000 euron suuruisen toiminta-avustuksen vuodelle 2023.

Seitsemännellä tilikaudella säätiön varsinaisen toiminnan kulut olivat yhteensä 125.687,39 euroa (v. 2022: 152.057,38 €) ja tilikauden ylijäämä 51.509,09 euroa (v. 2023: -62.860,04 €).

Säätiön kirjanpidosta vastasi Suomen Säätiötilipalvelu Oy.

Säätiön sijoitustoiminta

Säätiöllä on kaksi kilpailutuksella valittua varainhoitajaa, joilla molemmilla on täyden valtakirjan omaisuudenhoitosopimus. Molemmilla varainhoitajilla on samansuuruiset pääomat hoidettavanaan kahdessa eri salkussa. Vuosi 2023 oli säätiölle kohtalainen sijoitusvuosi.

Säätiö noudatti sijoitustoiminnassaan vuonna 2018 hallituksen laatimaa sijoitussuunnitelmaa. Säätiön hallitus on päivittämässä sijoitussuunnitelmaa lähitulevaisuudessa.

Säätiön hallitus seuraa jatkuvasti taloustilannetta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin.

Toimitusjohtaja on

yhteydessä ja tapaa varainhoitajia useamman kerran vuodessa. Toimitusjohtaja osallistui useisiin varainhoitajien järjestämiin webinaareihin sekä myös muiden järjestämiin varainhoitoa koskeviin koulutustilaisuuksiin. Säätiön varainhoitajat osallistuvat myös vähintään kerran vuodessa säätiön hallituksen

ja/tai hallintoneuvoston kokouksiin.

Arvio säätiön talouden todennäköisestä kehityksestä ja riskeistä

Säätiö on perustettu määräämättömäksi ajaksi. Sijoitustoiminnassa kartetaan omaisuuden pysyvyyttä

vaarantavia riskejä. Säätiö on noudattanut varovaista sijoituspolitiikkaa aloittaessa sijoitustoimintansa vuonna

2018. Säätiön tavoitteena on tulevaisuudessa jatkaa apurahojen jakamista pääomasta saaduilla tuotoilla.

Katse tulevaisuuteen

Suomalais-virolainen kulttuurisäätiö onnistui seitsemännen toimintavuotensa aikana vahvistamaan perusedellytyksiä toimintansa vakiinnuttamiseksi. Säätiöllä on kaikki mahdollisuudet jatkaa varsinaisen tarkoituksensa toteuttamista, hyvin alkanutta apurahojen jakamista ja kehittämään toimintaansa. Säätiön yksi tavoite lähitulevaisuudessa on pääoman kartuttaminen ja suunnitelmallisen varainkeruutoiminnan aloittaminen. Lähivuosien tavoitteena on, että säätiön pääoma kasvaa kymmeneen miljoonaan. Tavoitteen saavuttamiseksi säätiö laati strategian, miten kasvattaa lähivuosina pääomaa kahdella miljoonalla eurolla. Säätiön on kehitettävä ja vakiinnutettava lähitulevaisuudessa apurahojen jakamiseen liittyvät käytännöt, lisättävä tunnettuuttaan ja verkostoiduttava aktiivisesti sekä Suomessa että Virossa. Säätiön on alettava myös miettimään sitä, miten se tallentaa apurahojen hakemiseen ja jakamiseen liittyvää toimintahistoriaansa. Vuonna 2024 edessä on myös säätiön esitteen uudistaminen. Säätiön taloudellinen tilanne on pidettävä vakaana samalla, kun mietitään keinoja pääoman kasvattamiseksi. Vuonna 2026 säätiö juhlii toimintansa ensimmäistä vuosikymmentä.

Ukrainan sotaan liittyvien riskien vaikutukset säätiön toimintaan

Suomalais-virolainen kulttuurisäätiö sr:n hallitus on arvioinut Ukrainan sodan vaikutuksia säätiön toimintaan. Säätiön sijoitusvarallisuuden markkina-arvo laski merkittävästi 2020 alkuvuoden markkinatilanteen mukaisesti, mikä on nyt korjaantunut. Toiminnan ja tulevaisuuden epävarmuustekijät ovat lisääntyneet. Pandemian vaikutukset kulttuurisektoriin olivat murskaavat, lähes kaikki kulttuuritoiminta ajettiin alas vuoden 2020 aikana, vuosi 2021 oli toipumisen ja palautumisen aikaa. Vuonna 2022 harjoiteltiin muuttunutta normaalia, jota leimasi edelleen epävarmuus ja ennen kaikkea se, että yleisön käyttäytyminen on muuttunut. Virusepidemialla ei ole ollut merkittävää vaikutusta säätiön toimintaan tai maksukykyyn, mutta kulttuurisektoriin se jätti pysyvät jäljet. Vuoden 2024 ennakoimaton riski on Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan sekä myös Amerikan presidentinvaalit. Säätiön hallitus seuraa tilanteiden kehittymistä ja päivittää arviotaan yhteiskunnallisista vaikutuksista säätiön toimintaan.

